

TWENTSE POST

MAANDBLAD VOOR TWENTE

HET LANDSCHAP – DE STRUCTUUR
DE NATUUR – DE MENSEN – HET
LEVEN – DE CULTUUR – DE VOLKS-
TAAL – DE GESCHIEDENIS – DE GE-
BRUIKEN – DE STREEKBELANGEN
DE ALGEMENE ONTWIKKELING

HFD. RED. J. W. M. GIGENGACK

NR. 9 SEPT. 1968 7^E JRG.

Uit de inhoud:

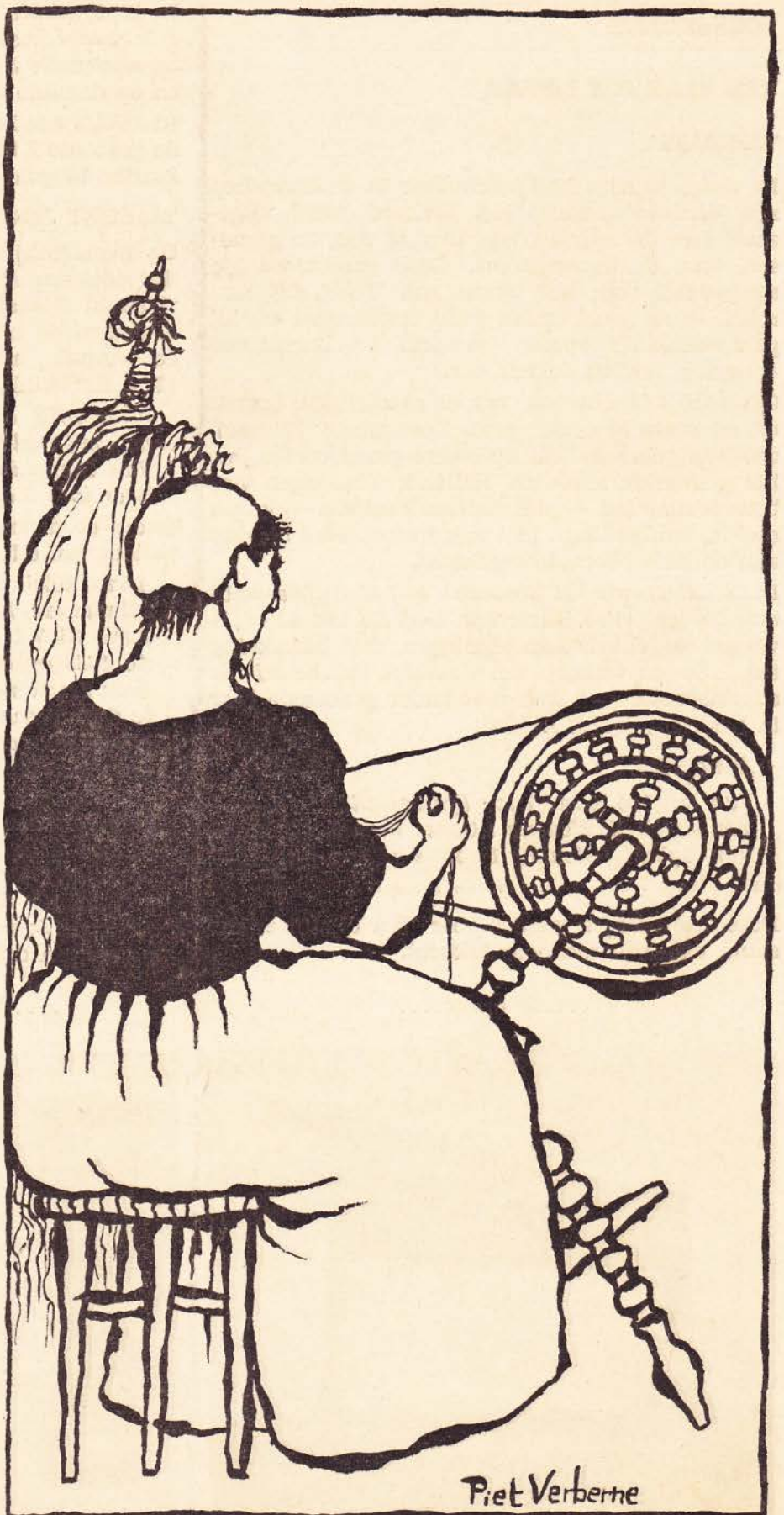

*Van vlas
tot linnen*

Redactie en Administr. TWENTSE POST
(waarin opgenomen tijdschrift Twenteland)
Beekstr. 5¹ Hengelo (O.) Tel. 17987
Amsterdam-Rotterdam Bank, Hengelo
Postrekening: 820018 t.n.v. Twentse Post
Abonnements-prijs f 4.80 per jaargang
Losse nummers 50 cent per exemplaar

Advertentie-tarieven op aanvraag. Gehele of gedeeltelijke
overname van artikelen enz. zonder toestemming van de Uit-
geefster verboden. Alle publicaties blijven eigendom v.d. Uitg.

Piet Verberne

VOLKSKUNDE

VAN VLAS TOT LINNEN

'LIJNSAET'

In vorige eeuwen had iedere boer in de boerschap zijn 'lienland' waarop het 'lienzaad' werd uitgezaaid voor de verbouw van 'lien' of vlas, de grondstof voor de linnengarens. Deze garens werden aangewend voor het weven van 'dook', dat aan rollen in de pronkkasten werd opgeborgen om bij gelegenheid te worden verwerkt tot linnengoed (hemden, rokken, lakens enz.)

Gewoonlijk kocht een van de aanzienlijke boeren uit de boerschap een grote hoeveelheid lijnzaad, dat voortgebracht was op betere grondsoorten, bv. het gekweekte zaad uit Holland; (het eigen verbouwde zaaizaad — van mindere kwaliteit — kwam niet in aanmerking). Met enige winst werd dit dan aan de liefhebbers doorverkocht.

In 'Schetsen uit het Stedeken en het Richterambt van Delden' (F. J. Harterink, Deel III blz. 42 ev;¹) vinden we enkele aantekeningen met betrekking tot de in- en verkoop van vlaszaad. Het betreft de administratie van een niet nader genoemde boer in het richterambt Delden:

Anno 1680:

Van Jan ten Kaete 1 ton lijnsaet ad f 11.—.—.

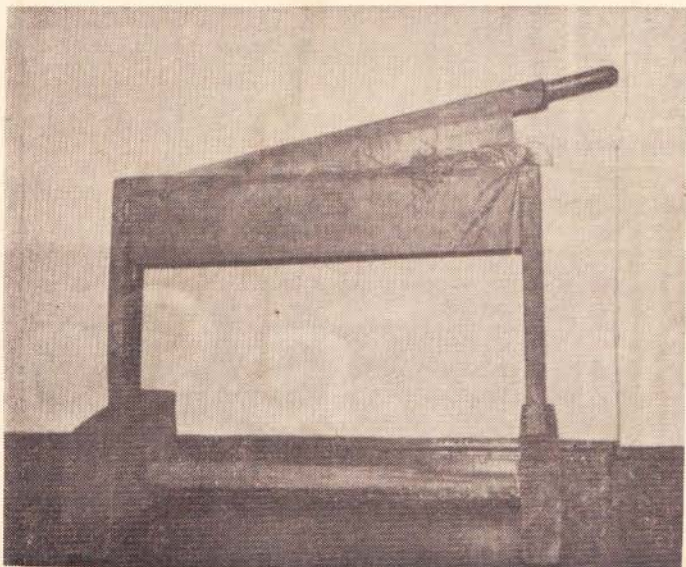
Van Aeltie die Wedewe t. Caete 1 tonne f 11.15.—.

Van Egbert Ottenhof 1 tonne ad f 12. 5.—.

(Achter de guldens vermelde men eerst het aantal stuivers en daarna de centen; red.)

Deze drie partijen werden voor 18 á 19 stuiver per spind aan anderen doorverkocht.

....de brake....

In 1681 werden van *Gerlich Wanderes te Allmeloo* 2 tonnen *Lijnsaet ad 10 gl. de tonne* gekocht, die op *anstaende St. Marty* betaald moesten worden en op dezelfde wijze werden verhandeld.

In 1682/3 was het lijnzaad duurder geworden, want de gekochte 2 ton van *Hermen ten Caete* in Almelo kostten 14 guld. 10 stuiv. en 12 guld. 10 stuiv.

'MAEGET JENNE'

De dienstmeisjes op de boerderijen kregen gewoonlijk ook een stukje land toegewezen waarop zij vlaszaad uitzaaiden. Dit voorrecht werd meestal bedongen bij het aangaan van een dienstverband en vormde een gedeelte van het honorarium. (F. J. Harterink, Deel IV blz. 6 ev.:)

Anno 1672 op *paeschen* is onse *maeget Jenne* met mij *wedder koomen woonen*.

Van Dienchingh Loon (honorarium) zee (komt haar toe) 6 dlr. jarlix: f 9.—.—.

Onder de diverse posten, lopende over een dienstperiode van elf jaar, worden mede genoemd:

Anno 1675 *haer Jenne gedaen vijf vierdeele spindts langh lijnsaet ad 21 st. spindt: f 1. 5. 4.*

Anno 1680 $1\frac{1}{8}$ *spindt lijnsaet gadaen: f 1.—.—.*

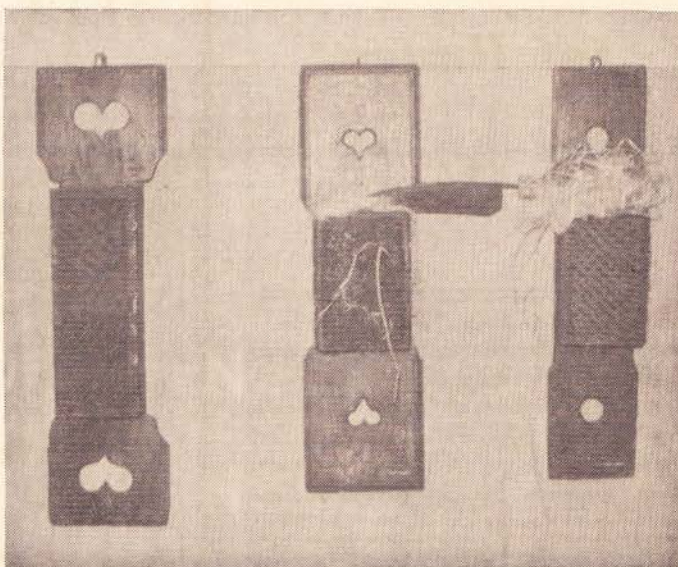
Ao 1683 op *delden meymerct (markt) f 3.—.—.*

Item Jenne noch $\frac{3}{4}$ spindt lijn gedaen dat se te Oeverrinch sayde ad. 22 st. spindt: f 1. 7. 4.

Item Jenne ao 83 op paesen van ons nae Oeverinck gegaen.

(Na haar vertrek blijkt Jenne in het huwelijk te zijn getreden met een zekere knecht Klaes. Enkele jaren later, in 1686, is er sprake van haar overlijden. De naam *Oeverinck* komen we ook tegen in het Schattingsregister van Twente uit 1475, p. 55: marke Deldener Es. De hedendaagse naam van dat erve luidt: Groot Averink. Red.)

....grove en fiene hekkel....

'SPINNEWEKKE' EN 'SPINMAOL'

Naast het recht op een stuk vlasland, genoten de dienstmaagden in het algemeen tevens een aantal vrije dagen om voor zichzelf te spinnen.

In de *spinnewekke*, waarin het garen werd gesponnen, trakteerde menig boer de dienstmeisjes met hun vrijers op een *spinmaol*; ²⁾.

Eerdergenoemde Harterink vermeldt (plm. 1933): 'Men spreekt nog van de *spinnewecke*, waarin de gehuwde meid voor zich uit spinnen mag gaan. Dezelfde auteur spreekt — zonder nadere aanduiding — van een *'Maaksmaolbreeve'* (akte van boeidscheiding bij huwelijk), waarin werd bepaald:

'Soo lange de Moeder de Bouwinge an haer heeft, sal de Bruydegom jaerlijks voor syg sayen het lange stukke genaempt „'n stroo", sal bij de mest blijven (van mest worden voorzien; red.) en de Bruyt sal jaerlijks twee spint lijn voor haar sayen en ses week voor haar spinnen en als de jonge Eeluyden bouwen (de bedrijfsvoering uitoefenen; red.) sal de Moeder het lijnsayen en spinnen ook soo genieten.'

VLASBEWERKING

Wanneer de vlasplant begon te rijpen en de blauwe bloempjes in zaad veranderden, werd nagegaan of de vezel (*'spiet'*) goed was. De plant werd dan uitgetrokken, waarna men op een vlaskam met lange tanden (*'reppel'*) de zaaddozen (*'knotten'*) verwijderde. Daarna werd het vlas blootgesteld aan de werking van water door het te deponeren in een kolk (*'reutkoel'*), die met een stromend beekje in verbinding stond.

In lange rijen (*'in de spreye'*) werd het rotende vlas vervolgens gedroogd. Gewoonlijk geschiedde dit op een heideveld dat aan de marke toebehoorde. Na circa veertien dagen waren de stengels zo taai (*'tieeg'*) geworden, dat *'de brake'* er aan te pas moest komen om ze te breken.

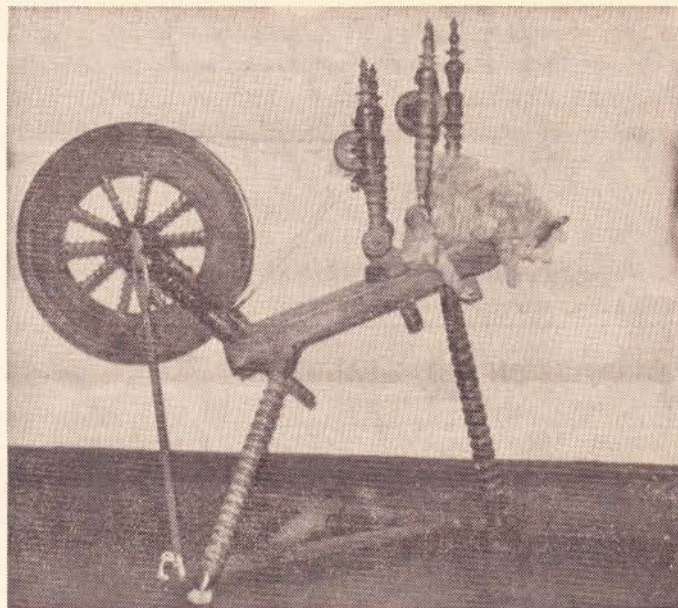
Omdat een broze stengel gemakkelijker breekt, verwarmde men het vlas in de zon alvorens het met de braak te bewerken. In de herfst gebeurde dit in de *'vlashutte'* of *'braakhutte'* boven een kolenvuur, afgedekt door een ijzeren *'stölpe'*. Dergelijke vlasoventjes zijn thans in Twente niet meer bekend. In de Achterhoek werd twee jaar geleden het laatste vlasoventje in die streek afgebroken; (1966: erve Schurink, Groenlo; ³⁾).

Na het braken werd het vlas tot een *'diessen'* ineengedraaid om nadien te worden gesponnen en gehaspeld. Het houtig afval van de stengel, de vlasscheven (in het Twents *'schieenen'* genaamd), werd verzameld in bundels of *'bolten'* en moest des

1) In handschrift berustend op de bibl. Oudheidkamer Twente, Rijksmuseum Enschede.

2) JWM Gigengack (1955): 'Graedske' blz. 9 ev., beschrijving van 'n spinvisite.

3) A. Buter: Tw. Cr. 7-4-1966.

... spinnewiel ...

winters over *'den hekkel'*, een plank met rechtopstaande ijzeren tanden. Uit de *'grove hekkel'*, waarvan de tanden meer uiteen stonden, kwam *'de stethakke'* die voor de boeren niet bruikbaar was en verkocht werd. Het tweede afval was *'de hee'*. Het beste afval tenslotte kwam uit de *'fiene hekkel'* en werd *'de plukke'* genoemd.

Het garen van *'de hee'* en *'de plukke'* was dikker en diende tot het weven van groflinnen voor handdoeken enz. Van het goede vlassgaren werd fijnlinnen (*'vlässenlinnen'*) geweven.

'WEVETOUW'

Het weefgetouw met de koperen weeflampjes is van het boerenerf verdwenen. Na de intrede van de fabrieksindustrie heeft het weven van de boeren nog lang stand gehouden. Zij haalden het garen uit de fabrieken en maakten het linnen volgens een bepaald patroon. (In het textielmuseum te Enschede, waar we de foto's bij dit artikel maakten, is een weefgetouw uit Markelo te bezichtigen waarop het Markelose schortendoek werd vervaardigd.) In die achterliggende periode werd door de boeren ook voor particulieren geweven. In het handschrift van genoemde J. F. Harterink vonden we daarover de volgende aantekeningen:

1780: Gekogt van hem een wevetouw voor f 20.0.0.
Zwier Hella 9 (—) vlas gedaen om te spinnen,
daervan weer ontfangen 14 stuk gaaren
a 1½ st(uiver) het stuk f 1 .1 .0 .
Ontfangen 80 stuk gaaren en 4 stuyver
het stuk is te zaamen f 10.0.0.

HENGELO

Een grote keuze **SCHILDERIJEN**
ETSEN
REPRODUCTIES

kunsthandel Prins

Marktstraat 21 - Tel. 14256 - Hengelo - Wij verzorgen al Uw inlijstwerk

Alleenverkoop voor Hengelo
en omstreken:

DE SPECIAALZAAK IN HERENMODES

Herman Stubbe

Marktstraat 22 - Tel. 13570

Beter dan goed is een **Hollywood** hoed!

ADVERTEREN IS ETALEREN

Ijzerwaren, Gereedschappen, Bouwbeslag, Tuin- en Huish. artik.

A.H.K. Knöpf
OLDENHAALSestraat 61
HENGELO

SINDS 1845:

Van Wezel

Transport — Montage
Kraanverhuur

Tel. Hengelo 19541
Tel. Amersfoort 11333

„Wiej veurt van allens”

NIEUW:

(introductieprijs)

Heerlijk
frisse

**Magere Vruchten-
Yoghurt** (aardbeiensmaak)
49 ct per halve liter

De melkman van de H.C.M. heeft het.

Garage

J. WARMINK

en Zoon

Datsun-dealer

VOOR

Hengelo en omgeving

W. Noordegraaf NV

Hengelo Goor
tel. 14444 (05400) tel. 2142 (05470)

B.G.J. Meekes

Autospuitinrichting

AARDOLIESTR. 16 TEL. 17529

Voor SPEELGOED

in elke prijs!

't KINDERPARADIJS

Willemstraat 35 - Hengelo (O.)

Het wonder van Hengelo Willemsplein 37
HENGELO
Magazijn voor

Rijwielen, Onderdelen en Electra

't Is ne oetgemaakte zaak:
„Wa'j ook koopt, 't is aaltied raak
a'j bij Elbert kien gaot!”
Da's méér weerd as nen goeien raad

G. Elbert & Zn.

Rijwielen — Motoren — Bromfietsen
WAARBEKENWEG 54 — HENGELO (O.)

— Freek Spooler —

voor Huishoudelijke artikelen,
Serviezen, Keuken-uitzetten,
Speelgoederen enz.

Meijersweg II Tel. 17189 HENGELO

VERLICHTING
v. Merksteijn

Burg. Jansenplein 35 · Tel. 18556

— Kapsalon Zervaas —

PARFUMERIEËN
BYOUTERIEËN

Weemenstraat 26 · Telefoon 13875

Weemenstraat 10 en 41, HENGELO
Sportieve Blouses, Vesten,
Rokken, Japonnen, Deux Pieces

stalen anti-sliptraptreden, trappen en bordessen

- * Uitglijden bij olie, vet, ijs of sneeuw niet meer mogelijk
- * Zeer lichte en goedkope constructie
- * Prima referenties van grootindustrie en architecten

DIJKHOF - HENGELO

— FABRIEK VOOR METAALBEWERKING —

Opgericht 1921
Beukweg 4, Tel.
13480 / 13581

HILBERDINK

GROTE SORTERING
TAFEL-, THEE- EN ONTBIJT-
SERVIEZEN

Marktstraat 25 — Telefoon 14357

4 Juni 1788 nog 10 Elle smal doek geweeft f 1.0.0.
 1789 18 July nog 31 Elle smal geweeft en
 ik het scheeren en spoelen betald en
 4 kamme huur(?) zoe dat
 hij verdient heeft f 2.11.0.
 1792 21 Julij nog 29 $\frac{1}{2}$ elle smal geweeft f 2.19.0.

Een stukjen $\frac{5}{4}$ doek gekregen van 24 Elle
 à 10 $\frac{1}{2}$ st(uiver) de Elle is f 12.12.0.
 Ontfangen 11 $\frac{1}{2}$ elle smal doek à 13 st.
 de elle is zamen f 7.9 .0.

Het geweven linnen — het 'dook' — werd op de bleek gebleekt en een paar maal in 'de buuktonne' 'gebuukt' om daarna opgerold en opgeborgen te worden. Gedurende het bleken werd het enige malen in de tonne met kokende loog van houtas begoten en met de voeten uitgestampd.

LIJNOLIE

Het zaad van het vlas werd tot lijnolie geperst en de afval daarvan gebruikt als veevoeder. De olie diende voor huishoudelijk gebruik. De boer liet ook olie stampen uit raapzaad voor het bakken van pannekoeken. Dit gebeurde bij de oliemolens. Men verbouwde toen ook 'Huttentut', een plant, waarvan de stengel harder en zwaarder was dan van vlas en die uitsluitend verbouwd werd voor de olie, terwijl van de stengels bezems werden gemaakt. Een andere plant van nog grover stengel, alleen voor de olie gebruikt, heette 'Dotter'.

REGIONALE UITGAVEN

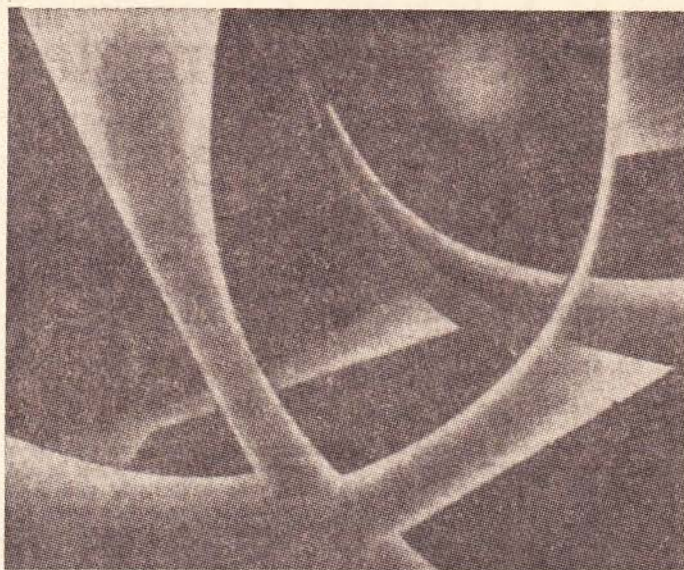
JAARBOEK VOOR TWENTE 1969

ENSCHEDA — Het jaarboek voor Twente 1969, dat zoals gebruikelijk op 1 nov. a.s. zal verschijnen, neemt de draad van zijn voorganger weer op. In 'Jaarboek 1968' kwam de economische situatie van ons gewest ter sprake, thans wordt er gewezen op een aspect van positieve aard, dat kan meewerken om uit de huidige impasse te komen: het recreatiewezen.

Dit punt komt in het nieuwe jaarboek in een paar artikelen speciaal naar voren. In het voorwoord wijst de hoofdredactie daarop onder het motto: 'Twente een stap voorwaarts'. En het eerste artikel, van de Hengelose VVV-directeur Dick Wilmink, stelt dat ons gewest een toeristische trekpleister dient te krijgen. Daarna brengen Johan Buursink en W. Hoitink twee beschouwingen over recreatieve mogelijkheden, met name rond het kanaal Almelo-Nordhorn.

Wat de verdere inhoud betreft, deze is evenals bij de vorige jaargangen weer rijk geschakeerd. De ☐

KUNST

OOTMARSUM KOOS HOLTROP

OOTMARSUM — Eind augustus heeft de bevolking van Ootmarsum een keuze mogen maken uit het werk van vier Twentse schilders, die enkele schilderijen in de hal van het stadhuis hebben geëxposeerd. Na telling van de stemmen (er waren ongeveer 200 briefjes ingeleverd) bleek het schilderij van Riemko Holtrop uit Delden met 69 stemmen de hoogste waardering te genieten. Het doek - 90x120 cm groot en getiteld 'Schip in de nacht' - zal door de gemeente Ootmarsum worden aangekocht voor de van het Provinciaal Anjerfonds ontvangen duizend gulden.

geoloog Anderson vertelt over de oprichting van het Staring-monument te Losser, ter nagedachte- nis aan de Gelderse geoloog en landbouwkundige, die pogingen deed met Coenraad ter Kuile, om de Losserse zandsteen rendabel te maken. In een ander artikel beschrijft Anderson de 25 jaar dat de Ned. Aardolie Mij. haar zetel in Twente had.

Andere onderwerpen zijn: het plan om een museum voor buurtspoorwegen op te richten; de glorie- tijd der stalhouderij; de levensloop van de excentrieke 'freule' Doeskotter Fieje te Hellendoorn; een dialectverhaal over de lotgevallen van den verstokten Rijssenaar Mommelmansjans.

Dit is slechts een oppervlakkige opsomming. Bij voorinschrijving bedraagt de prijs f 5.45 franco per post, mits vooruitbetaald vóór 1 nov. 1968 op giro 1019443 ten name van Jaarboek Twente Enschede, Kam. Onneslaan 21, tel. 05420-24117.

Na verschijning bij de boekhandel à f 6.75.

HOLLANDIA ondergoed
kousen, sokken, tricotages

H. J. BENNINK

Manufacturenhandel Industrierstraat 88

de **Bokdams**
voor
DANSLES
Drienerstraat 37

HET SPEELGOEDPALEIS

Teutelink

Enschedesestr. 22, Hengelo

Het beste adres voor:

**GEDISTILLEERD, WIJN, BIER,
LIKEUR, LIMONADE**

Fa. Jac. Krabbenbos
Molenstraat 18

EEN ABONNEMENT OP DIT
BLAD KOST f 4.80 PER JAAR

COOP.

RAIFFEISENBANK

BOERENLEENBANK

Parallelweg L.S. Hengelo Tel. 10061
Bijkantoren: Oldenz.str. 168, Beukweg 81

● MEUBELN
● TAPIJTEN
● BEDDEN

PETRI voor de moderne
woninginrichting!!
MARKTSTR. 15

BLOEMSIERKUNST

K. Hunia & Zn.

Tuindorpstraat 38, Tel. 12751

Bult's Slagerij

VOOR VLEES
EN VLEESWAREN
WEEMENSTR. 12, TEL. 12752

Klaant'n van BISCHOFF

Bint almaol vol lof

Ne dame of heer . . .

Ze komt aaltied weer, want:

Bischoff

HENGELO

hef 't beste wat er is

Oawerluugt ow van dizze waarheid

PORTJE

Deldenerstraat 8
Hengelo (O.)

Ruischer en Hartgers

Voor elektrische apparaten
en installatiewerken

DRIENERSTRAAT 4 — HENGELO
(tel. winkel: 14878 — tel. installatie-afd. 10436)

**HOBBYHUIS
Hackfort**

BERGWEG 9, HENGELO

VERSTEEG's veearve

veur hoes en earve

Molenstraat 20

Hengelo (O.) — Tel. 12207

Bonneterie SPECIAAL-
ZAAK:

Blouses - Rokken - Vesten

Molenstr. 5, Tel. 17382, Heng.

N.V. Automobielbedrijf

BLEEKER

● OPEL

● CHEVROLET

HENGELO

AHREND

Telgenflat Hengelo Tel. 7266

voor: Lichtdrukken, Foto-
copieën, bestekken.

H J. Krakkers

AANNEMERSBEDRIJF

Tel. Hengelo 12964

Nieuwbouw, Onderhoud- en Betonwerken

DAMES-, HEREN-,
KINDER-PYAMA'S
EN -ONDERGOED,
SCHORTEN, ENZ.
Altijd goedkoop

MORSINK
SOLASPECIAALZAAK
Service

Weemenstraat en Kotmansweg

Doe het zelf

Wij leveren hiervoor P.V.C. vloer- en
wandtegels (reeds vanaf fl 5.80 p. m²),
plakplastics, mozaiek, lijmen, beits etc.

VLOERENBEDRIJF

A.F. Pierik &

F. Boerkamp n.v.

Wolter t. Catestr. 5, Tel. 14064
Hengelo (O.)

ADVERTEREN IS ETALEREN

Automobielbedrijf

ERNE

FIAT
500

Delden.str 42
Tel. 2120

vanaf:
f 3799

H. ter Braak

Gasconvectoren, Haarden, Electro-
en Sanitair

Bornsestraat 24

Tel. 16137

BEHANG EN VERF

Fa. Wed. J. Walhof

Beekstr. 29 Hengelo

Beste leu, weet wa'j doot met oew geeld.
Leav' nich raak zoaj wal weelt.
Denk ter um, je'j mangs wat op zied.
Veur nen krappen of slechten tied.

Breng dan

oew geeld

naor de

Nutsspaorbaank

Now 4 pct rente

NUTSSPAORBAANK

Drienerstraote 43 · HENGEL

KRONIEK VAN DORP EN STAD

DELDEN kwam op het eind van de 19de eeuw landelijk in het nieuws door de drinkwaterboring, welke in de jaren 1885-1887 in de zgn. Wildbaan op het landgoed Twickel plaats vond en aanleiding werd tot het ontstaan van de Kon. Ned. Zoutindustrie, die dit jaar een halve eeuw bestaat; (zie TP van juni '68).

Op 22 mei 1887 meldt de Enschedese Courant 'Tubantia': „Sinds ongeveer een jaar wordt op last van de eigenaar van kasteel Twickel, baron van Heeckeren van Wassenaer, onafgebroken dag en nacht 'n put geboord, om goed en voldoende drinkwater te krijgen. Men is daarbij tot 1705 voet gevorderd, dat is 14 maal de hoogte van de kerktoren van Delden, die 125 voet hoog is. Thans is men, naar het schijnt, bezig een dikke en harde zoutsteenlaag te doorboren; het in de boring ingebrachte water komt na enige ogenblikken als pekellweer boven.”

(In haar onlangs verschenen gedenkboek 'Het zout der aarde' stelt de jubilerende 'KNZ' te Hengelo naast de historische betekenis van het zout ook zijn industriële, fysiologische, kulturele en maatschappelijke betekenis in het licht.)

DELLEN IN DE 20ste EEUW

Een historische schets van Delden over dit tijdvak kan uiteraard nog niet volledig zijn, daar wij nu het jaartal 1968 schrijven. Dat wil dus niet zeggen dat in dit landelijke stadje, waar vooraanstaande burgers reeds in 1901 een vereniging voor vreemdelingenverkeer (VVV) hebben opgericht - de oudste in den lande, de tijd heeft stilgestaan. Centraal staat in deze jaren de groei van Stad Delden als woongemeente. Het aantal woonforensen neemt jaarlijks toe. Met een beperkte oppervlakte van 256 ha. had Stad Delden, welke gemeente geheel omsloten wordt door Delden-Ambt (8842 ha), al jaren behoefte aan gebiedsuitbreiding. Herhaaldelijk doken in deze eeuw dan ook plannen op tot samenvoeging van de gemeenten Stad en Ambt Delden, die beiden een raadhuis hebben in Delden-Stad.

Reeds in het verleden zijn Stad en Ambt Delden één gemeente geweest. Dat was in 1811 tijdens de Franse overheersing. In 1819 werd deze samenvoeging echter weer ongedaan gemaakt, waarschijnlijk wegens afkeer van de onder Franse druk tot stand gekomen maatregelen.

Nieuwe plannen tot samenvoeging kwamen ter sprake in 1923 en 1931. Zij werden nauwgezet onderzocht en besproken. Daar Stad Delden zich toen tegen een eenvoudige grenswijziging verzette, zagen GS destijds geen voldoende redenen aanwezig zulks tegen de wil van Delden-Stad te bevorderen.

In okt. 1959 verzochten GS aan de Kroon om de grenzen van Stad en Ambt Delden te wijzigen. In sept. 1963 gingen GS over tot indiening van een verzoek aan de Kroon inhoudend een voorstel tot vereniging van Stad en Ambt Delden met uitzondering van een deel van Azelo (omgeving school Fraters Maristen en het Retraitehuis), welk laatste gebied aan de gemeente Borne werd toegedacht. Op 28 okt 1963 nam de raad van Stad Delden met zes tegen vier stemmen een motie aan, waarin men genoeg nam met een eenvoudige grenswijziging, waarbij Ambt Delden als zelfstandige gemeente kon blijven voortbestaan. De raadsleden van Ambt Delden op hun beurt antwoordden in hun vergadering van 29 okt. 1963 met een duidelijk 'neen' op het rapport van GS over de samenvoeging van beide gemeenten. Er werden verschillende motieven voor deze afwijzende houding naar voren gebracht. a.) Prof. mr. W. F. Prins had een rapport opgesteld, waarin hij het 'Planologisch Probleem' van Ambt Delden 'n studeerkamerprobleem noemt; b.) Ambt Delden is in het geheel niet op Stad Delden aangewezen en het aantal inwoners is groot genoeg om een behoorlijk verzorgingspeil te kunnen dragen. De financiële positie van Ambt Delden geeft geen aanleiding tot zorgen. In een brief, die de raadsleden aan GS stuurden, staan deze en andere motieven vermeld.

Met Stad Delden werd een regeling getroffen inzake de opstelling van een gemeenschappelijk uitbreidingsplan en de uitvoering daarvan.

Tijdens de afwerking van hun agenda in de Overijsselse hoofdstad kwamen de ministers Beernink van binnenlandse zaken en Schut van volkshuisvesting en ruimtelijke ordening op 16 aug. 1967 tot de konklusie, dat Ambt Delden moet blijven bestaan en zoveel grondgebied behoort af te staan aan Stad Delden, dat laatstgenoemde gemeente kan uitgroeien tot een kern van tien á twaalfduizend inwoners; (op 31 dec. 1966 bedroeg het inwonertal van Stad Delden ruim 5000 zielen).

Op 29 sept. 1967 stemden de raadsleden van Ambt Delden in met 't voorstel van B & W om een grenswijziging tussen Stad en Ambt Delden te aanvaarden, waarbij een gebied van 336 ha met ruim 400 inwoners bij Delden zou worden gevoegd. In overeenstemming daarmee kregen de Gemeenteraden van Stad en Ambt Delden in febr. 1968 van GS het ontwerp toegezonden van een regeling voor de grenswijziging tussen beide gemeenten, welk wetsontwerp op de betreffende secretarieën ter visie werd gelegd. De definitieve bekrachtiging van dit wetsontwerp wordt binnen afzienbare tijd verwacht.

Daarmee is aan een jarenlange strijd een einde gekomen en werd een moeilijk probleem voorlopig opgelost.

VIOS gebouw

Self Service
maaltijden à f 2.50

(Ook bij U aan huis)

Beekstr. 10, Hengelo

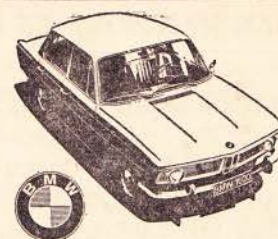
TEL. 05400-12612

Timmerfabriek**Hannink**

Hengelo (O.) — Tel. 13701

Levering van:

kozijnen, ramen, deuren, trappen
enz. voor utiliteits- en woningbouw

KRACHT IN EEN VOORNAME VORM

BMW 2002

PURE KLASSE

(10.975)

Garage 't Wilbert

offc. B.M.W. dealer
voor Hengelo en omstr.

G. OLDE KALTER

Sloetsweg 372 — HENGELO — Tel. 12807

SPAR **SPAR**

Eethuis**„'t Centrum”**

(Eig. B. Droste)

BEEKSTRAAT 5 - HENGELO

prima keuken

Specialiteit: **Zigeuner-Bief**

Geopend van 23.30 tot 00.4 uur

TUSSEN STADHUIS- EN ST. LAMBERTUSTOREN

OPTICIEN

WESTEN

LEVERANCIER
AAN ALLE
ZIEKENFONDSEN

MEEST UITGEREIDE
COLLECTIE MODERNE
DRILMONTUREN

Westen Woont Weemenstr. 15

**Autospuitinrichting
BEVELSBORG**

Ingericht met moderne AUTOSPUIT, en
MOFFELCABINE

BINNENHAVEN 68 TEL. 14432

**DIVERSE
PLAATSEN**

Makelaarskantoor**ROTTINK N.V.**

Deldenerstraat 36-38, Telefoon 13041, Hengelo (O.)

VASTE GOEDEREN ♦ ASSURANTIËN ♦ HYPOTHEKEN

Automobielbedrijf

**Van Laar
en
Feijten**

Enschedesestr. 127 - Tel. 13983 - Hengelo

DAF

Broekhuis

**de boekhandel
met de grote keuze!**

Enschedesestraat 19 - Hengelo

Voor het inrichten
van Uw woning:

Woninginrichting **Frans Tanke**
Weemenstraat 61. - Tel. 12862. - Hengelo (O.)
Zie overzichtelijke etalages en 3000m² showroom

Souvenirs

VAN HENGELO EN TWENTE

H. Berger, Brinkstr.

Voor al uw

wapens en munitie

naar

Wapenhandel
HUISKES

Molenstraat 15

Delden

Alle boeken over Twente
(ook streektaal-literatuur)

**Boekhandel t. Voorde
Delden**

Samen sterk! - Koopt bij de
adverteerders van dit blad!

Wij verzorgen:

een avond vullend
kleurenfilm-programma
over Twente

FOTO PRINS, Tuindorpstr. 28. Hengelo

MUNTVONDST ST. ANNABRINK

„Midden maart dezes jaars (1923) stootte de landbouwer J. Assink op het erve de Schutte, Sint Annabrink, gemeente Ambt Delden, bij het afgraven van een akker ongeveer 70 cm onder het maaiveld op een horizontaal liggend Jacoba-kannetje, dat, in stukken verbrijzeld, een schep zilveren oude munten voor zijn voeten deed rollen. De eerlijke vinder deed dadelijk aangifte bij de rentmeester van het Huis Twickel, in wiens grond de schat was gevonden,” aldus mr. G. J. ter Kuile sr., die destijds op verzoek van genoemde rentmeester de uit ruim driehonderd munten bestaande geldschat inspecteerde en van zijn bevindingen verslag geeft in zijn boek *'Twentsche Eigenheimers'*, blz. 149.

De buurtschap, waar de uit de 14e en 15e eeuw daterende munten werden gevonden, dankt haar

naam aan 'n armenhuis dat hier eens gelegen was. Genoemde Ter Kuile vermeldt hierover: „Deze naam vond ik weer in een onuitgegeven oorkonde van 1574 (Gem. Archief van Delden), waarin enige jonkers en markegenoten in de Deldenermarke aan Gosewijn van Raesfelt — de bouwheer van Huis Twickel — omdat hij Brunswijkse ruitertroepen *'zoodane door de marke gevoert dat deze geen schade heeft geleden'*, 'n huisstede en gaerden ten geschenke aanbieden, gelegen in de Marke aan de Benteler Landweer bij St. Anna Armenhuys in Deldener Kerspel.”

Ter Kuile liet destijds door een 'mathematicus' berekenen dat de geldsom, die kort na 1421 werd begraven, zou zijn aangegroeid tot 2½ miljard gld. wanneer zij tegen 5 pct. 's jaars op rente was gezet. Waarschijnlijk is de schat tijdens de troebelen rondom de benoeming van 'n nieuwe bisschop (het Interdict v. 1424-1431) aan de grond toevertrouwd.

'DE BOLSCHEMÖLLE' GESLOOPT

AMBT DELDEN — Deze maand werd 'de Bolscher-mölle' aan de straatweg Beckum-Hengevelde (Ambt Delden, dicht bij de grens der gem. Haaksbergen) gesloopt. De korenmolens, naar een gedenksteen vermeldde, in 1820 gebouwd door Antonius Ten Heggeler — van het erve Bolscher te Wegdam, werd in het midden van deze eeuw buiten gebruik gesteld. In 1960 is de inrichting door bliksemslag geheel uitgebrand. De rechtopstaande en ca. 85 cm dikke muren — de onderste helft van de molen (zie foto) — werden opgetrokken uit bakstenen, afkomstig van Dievelaar's veldoven, toendertijd gelegen op 1,5 km afstand van de plek waar de molen werd gebouwd. Het puin uit de afbraak zal worden aangewend ter verharding van erf en oprijlaan van het lösse hoes Brummelhuis in de gem. Haaksbergen, circa 1 km. van de molenplaats verwijderd.

○ In de loop der eeuwen zijn in het voormalige richterampt Delden reeds verschillende molens verdwenen.

De boerderijnaam *'Veldmolen'* evenals de naam *'Lyndemans-kolke'* zouden nog herinneren aan de molen, die eens in de omgeving van de St. Annabrink bij Delden stond en o.a. staat aangegeven op de kaarten van N. ten Have-Visscher van plm. 1652 en 1715.

Op een plaats, genoemd *'de Molenberg'* (t.o. de voormalige Synagoge te Delden) stond vermoedelijk eens de stadskorenmolen, waarover één van de Schepenen der stad Molenmeester was.

In een charter van 16 aug. 1559 verzoeken Burge-meesters en Raad van Stad Delden aan Goossen van Raesfelt om een windmolen te plaatsen, daar *'eine molle der stadt en Kerspel dat seer wijd en breed is en boven twee duysent communicanten sterck is, in malen nyet en kan voldoen.'* Een verzoek, waaraan deze drost van Twente en heer van Twickel blijkens een testament van 1578 inderdaad blijkt te hebben voldaan.

In 1702 werd de *'Eschwindmeule'* verpacht voor f 620.— jaarlijks, de *'Nieuwe Meule'* voor f 330.— (op de kaart van Jac. v. Deventer staan beide windmolens op de Deldener Es), de *'Waternoordmeule'* te Azelo (gebouw nog aanwezig) voor f 240.— en de *'Oliemeule'* aldaar (thans verdwenen) voor een bedrag van f 120.—.

In Oele tenslotte vindt men nog de *'Oldemeule'*, v/h olie- en korenmolen, doch sedert deze bezitting in 1840 aan Twickel kwam is de oliemolen gesloopt.

Almelo

HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT

de Mooie Vrouw

(TEVENS BENZINE-STATION)

Een van de oudste zaken in Twente
OOTMARSUMSESTRAAT 488 - ALMELO

Nutspaarbank UW bank

Hoofdkantoor Almelo
WIERDENSESTRAAT 22Bijkantoren te Almelo, Wierden,
Vriezenveen, Rijssen, Nijverdal en
Coevorden

Het Twentse Serviezenhuis

Hearinga & Co

Grotestr. 79, ALMELO
Nieuwstr. 36 HengeloWedgwood, Spode,
Royal - Copenhagen

Coöperatie

De Landbouwcoöperatie

is een bolwerk ter beveiliging
ter verdediging
ter bevordering
van de economische belangen
van de vrije zelfstandige onder-
nemers in de landbouw te weten
de Boeren.COÖP. LANDBOUWERS-
BANK EN HANDELSVER.

ADVERTEREN IS ETALEREN

- VEEVOEDER
- KUNSTMEST EN
- LANDBOUW-

[BENODIGDHEDEN

in de beste kwaliteiten !!!

Door grote
omzet **A.B.T.B.**
lage prijzen
bij: **ALMELO**Veur MEUBELS en allens, wat
er zo biejkomp kieken, naar:

TOON a.d. Tuinstraat

Tel. 3880

In vrogger dage daansen de leu op
de dell' 'n veertoer. Weer völ later
'n zeuvenspoonk. Rechtovoortfoxtrot,
wals en cha cha cha in niejmoodse
daanscholen:

Wim POLMAN

Ootmarsumsestraat 26 - Tel. 4880

drogisterij - parfumerie PRÜMERS

Bornsestraat 72 - Tel. 5650
Het huis voor geschenken

DIVERSE PLAATSEN

Met onze mengvoeders altijd de
hoogste productie. **Kunstmeststof-**
fen; keuze uit vele soorten. Ruim
gesorteerd in **vaste brandstoffen**.
Bij ons is het rustig en voordelig
tanken voor brommers, auto's en
tractoren.

C.A. & V.V. BORNERBROEK

BOERENLEENBANK

Albergen

De SPAARBANK voor stad en land
Maak gebruik van lopende rekeningen
Alle inlichtingen aan de bank

Coop. „De Landbouw” W.A. GOOR

Het adres voor:

Mengvoeders onder C.L.O.-
contrôle, Meststoffen, Brand-
stoffen, Bestrijdingsmiddelen,
Kruidenierswaren, Landbouw-
werkzaamheden enz.

Hotel Haarhuis Zenderen

In 't herte van Twente

DIVERSE PLAATSEN

C.L.V. LANDBOUWERSBELANG

Haaksbergen

C.L.O.-mengvoeders

Ruwvoeders

Brandstoffen

„de kop'ren smorre”

Twents ethoes in Maarkel
an de grote weg van Hengel naar Deamter
[Twentse specialiteiten]DENKT BIJ HET OPLOSSEN
VAN UW PROBLEMEN

RUIMTEVERWARMING

OOK AAN AARDGAS

Gem. Energiebedr. Rijssen

COOP. ZUIVELFABRIEK

De Eendracht ROSSUM

Het beste adres voor alle zuivelprodukten

Wiej helpt met an de
bleui en veuroetgang
van **MAARKEL**
met wiede omgeffing

- Coöp. Boerenleenbank en
- Coöp. Landbouwvereniging

BOERENLEENBANK

Wegdam

Voor alle bankzaken, Voorschotten,
Credieten en lopend rekeningverkeer.

BOERENLEENBANK

Bornerbroek

- De SPAARBANK
- verder alle BANKZAKEN

BOERENLEENBANK

Weerselo

Verzorgt al uw bankzaken, Hoogste spaarrente.

Boerenleenbank De Lutte

MET KANTOREN TE DE LUTTE
OVERDINKEL, GLANERBRUGHoge rente voor al Uw ingelegde spaar-
gelden. Lage hyp.- en voorschot-rente

TAND DES TIJDS...

Eerst wanneer men kennis neemt van de her en der verspreide gegevens over Delden, bemerkt men pas, hoevele herinneringen aan het verleden van dit stadje en zijn omgeving in de loop der jaren zijn vervaagd of uitgewist.

'Dyt synnen dye hoveluden in Twente gheseten, ende synnen oik van ghelicke qualiteyt als van den van Sallant ghesecht is.'

In Ootmarsum: HERMAN VAN DER KEMNA;
in Delden: ROLIFF VAN SLACHHECKE;
EVERSWIJN REIJGER;
STEVEN DYE REYGER;

in Enschede: GHERT SCHULTE (waarschijnlijk bewoner van de Schultenhof in de Enscheder Marke).

Genoemde Steven de Reyger bewoonde 't *Kreyenvelt*' (evenals 'het *Slachhekke*' in Deldenerbroek). Waarschijnlijk was Everwijn de Reyger eigenaar van 'het *Wermertinck*' aldaar, gelegen aan de Twickelervaart. Van dit herenhuis rest thans geen enkel spoor. De daartoe behorende gronden besloegen een oppervlakte van ruim 67 bunder en werden in de eerste helft van de 19de eeuw in eigendom bezeten door de erven van de heer Egbert ten Cate, bij leven woonachtig te Almelo.

Zo ook verdween het *Huis Graes*, voormalige havezate in Ambt Delden, thans een boerenwoning. De daartoe behoord hebbende gronden beslaan een oppervlakte van ruim 10 bunder en behoren thans aan Twickel. Op het *Graes* lag het recht van Marckenrigter der buurtschap Azelo.

Van de *havezate Dubbelink* in Ambt Delden, waarvan de 60 bunder grond thans eveneens aan Twickel toebehooren, rest nog een bijgebouw.

Huis Backenhagen (eigenlijk 'Baaken Hagen') havezate in Ambt Delden, vroeger met 'n oppervlakte van 160 bunder grond, werd in het midden van de 19e eeuw vervangen door 'n landhuis in uitheemse stijl. Oorspronkelijk was het een gewaard erve, genaamd *Rutgerdijk*.

Van de vroegere eigendommen der gemeente Delden, die — met uitzondering misschien van de Stadsbleek — geen uitgesproken historische betekenis hadden, vindt men nauwelijks enige overblijfselen: 'De *Morsch*', waar de ingezetenen van Delden onder toezicht van een koeherder hun 'melkbeeste' konden laten grazen, is thans gedeeltelijk villapark. Ook de voormalige 'Stadsbleek' maakt daarvan deel uit. Verder worden genoemd 'de *Hanenhutte*', gelegen aan Raninksteeg, met tuin en klein stuk land benevens een stuk heide, dat in latere tijd is gekultiveerd. 'De *Nijlandservern*', te weten drie boerderijen, gelegen tegenover de westzijde van het Flier en het Stampenveld. Daarnaast behoorden tot de gemeentelijke eigendommen nog

een paar huizen achter de wal, die werden bewoond door mensen die geen huur konden betalen.

De synagoge te Delden, na de 2de wereldoorlog door de gemeente aangekocht, is eveneens verdwenen. Het gebouw werd in het midden van deze eeuw gesloopt. De joodse gemeente te Delden was klein en de leden arm, zodat Huis Twickel velen van hen ondersteunde. Zij hielden kerk in een schuurtje van de weduwe Ter Weele, bijgenaamd Schippers-Marie, in de Molenstraat, welk onderkomen daarvoor speciaal was ingericht.

Toen Albertus Wyvecate, gehuwd met een dochter van eerdergenoemde wed. Ter Weele, op die plek een winkelhuis wilde bouwen, moest men omzien naar een andere gelegenheid. De joden kregen van de stad een plek toegewezen ('de *modderplaats*'), waar ze met steun van de heer van Twickel en met giften van de burgerij in het midden van de 19de eeuw een kerkhuis bouwden; (aannemer Egbertus Meyer uit Delden en opzichter Zandbult van de Waterstaat te Hengelo).

Zal op dezelfde wijze ook de oude herberg 'de *Kolk*' aan de Molenstraat ten offer vallen aan de tand des tijds? Blijkens een tekening van Andries Schoenmaker is dit huis, dat — evenals de schuin tegenoverliggende herberg 'de *Engel*' — eens een bezitting was van de fam. Van Heek, in twee eeuwen tijds nauwelijks veranderd. Deze maand werd dit historische pand, dat onder de gepleisterde muren een vakwerk-gevel verbergt, aangekocht door de plaatselijke Raiffeisenbank.

Daarentegen zijn er in de afgelopen jaren ook verschillende gebouwen voor verval bewaard gebleven. In 1963 vond met steun van Monumentenzorg en de Edwina v. Heekstichting de restauratie plaats van het oude posthuis ofwel Van Heekshuis aan de Markt. Voor de voegen gebruikte men, evenals in vroegere eeuwen, schelpkalk.

Aan de overzijde van het Van Heekshuis kwam in 1967 de restauratie gereed van een oude woning, door de Alg. Bank Nederland van Twickel aangekocht en als bankgebouw ingericht, waardoor wel het interieur grondig veranderd werd. (De A.B.N. hield voorheen als 'Twentsche Bank' kantoor in een gehuurd pand aan de Marktstraat 2 en is sinds 1936 in Delden gevestigd.)

Dit jaar kwam de restauratie van de oude ned. hv. kerk gereed en vond op feestelijke wijze de ingebruikstelling plaats. De bejaarde baronesse van Twickel maakte kort nadien bekend per 1 jan. 1969 geen kerkvoogdes van deze kerk meer te zullen zijn, waarmee het eind in zicht is van een oude traditie. Een aantal jaren eerder — in april 1953 — deed de baronesse afstand van het bezits- en erfrecht van de 5000 ha bos, de meer dan 200 boerderijen en het met vele schatten verfraaide kasteel Twickel, door dit alles onder te brengen in een stichting.

oldenzaal

GESCHENKBON

G. MORSOLT p.

Zoveel schitterende geschenken...
En evenzoveel verschillende smaken.
Geef een geschenkbbon.

Blij met een geschenkbbon

G. Morselt

tricoloreren
drymasteren
verven

Ootm.str. 47-49
Tel. 2091

Antoon Hutten

VOOR DE LOOP EN DE SLOOP

Van Opel, Ford en VW
alle onderdelen

Denekamperstr. 71, Tel. 2863

Autobus-
onderneming
Oldenzaal

Lijndiensten
Oldenzaal - Denekamp - Grens - Nordhorn
Moderne touringcars
Uitgebreid reizenprogramma
In de zomermaanden elke dag tochten in Overijssel
en het Duitse grensgebied

ERRES PHILIPS
TELEVISIE
Ben Lansink Oldenzaal
Grotestr. 20 Tel. 2981

Foto's könt nich kieken
(Mer oonze foto's möj bekieken)
fotohandel
't Kiekkeske

Voor
een deskundig uitgewerkte

C.V.-installatie

E. HEIDEMANN & Zn

Boterstraat 13-15, tel. 2077
Eekboerstr. 71, tel. 2708; b.g.g. 2349
OLDENZAAL

ADVERTEREN IS VERKOPEN

TELGENKAMP's

zaadhandel

Het adres voor tuin-, bloem-
en landbouwzaden, bestr.midd.
Molenstraat 6, telefoon 2958

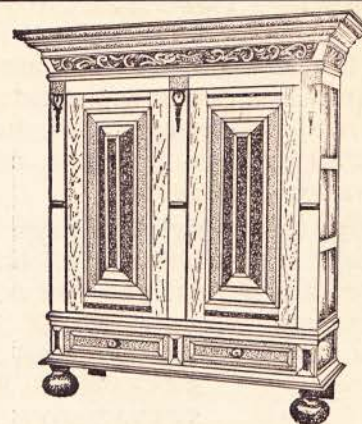
KIP KIP KIP

regelt Uw deukt Uw spuit Uw
schade auto uit auto

AUTOSPUITBEDR./UITDEUKINR.
Esstraat 6 - Tel. 2251 - Oldenzaal

de zaak met meer
dan 50 toonkamers

Door de eeuwen heen een meubel-
stuk, dat sfeer geeft in elk interieur.
Permanente expositie in onze toon-
zalen van vele modellen Gelderse
kussen- en rankenkasten

Smellink - Oldenzaal

AS IK NOG —

As ik nog zo'n wichtken was,
Lank 't hoor en kot 't kleeed,
Zungen heb ik leed oop leed,
Sprungen he'k oet loeter spas —
As ik nog zo'n wichtken was.

As ik greuter wödden dan
En mos ees de straot oopgaon:
Bleewen al de jonges staon,
Keken mi'j ni'jplichtig an —
As ik greuter wödden dan.

En zo gung de tied vedan.
Oet is zank en vri'jeri'j,
Almaol gaot ze mi'j vuurbi'j,
En gen menske kik mi'j an —
Tot intlest den knokkenman.

(† past. Augustin Wibbelt, Wstf)

Diverse plaatsen

BOERENLEENBANK

Saasveld

Hoogste spaarrente, Voordelige voorschot- en
credietleningen. Verzorgt al Uw Bankzaken.

Boerenleenbank

Denekamp

de bank

voor iedereen

DELLEN 'TOEKOMST-BEWUST'

Door de jaren heen heeft Delden zowel vóór- als tégenspoed gekend. De stormramp van 1 juni 1927 (Borculo) trof ook Ambt Delden. Vijftien boerderijen aan de rijksweg Delden Goor sloegen daarbij tegen de grond terwijl ook de schade aan telegraafpalen en ontvelde bomen in dit bosrijke gebied aanzienlijk was. Juist het natuurschoon van Delden vormde omtrent 1930 de aanleiding tot de stichting van de jeugdherberg 't Iemenschoer, de oudste in Twente. Drie jaar geleden werd dit tehuis wegens veranderde recreatie-behoefte gesloten.

Een plan voor de aanleg van een rondweg, die voorbij 'Carelshaven' zou afbuigen naar de spoorlijn Hengelo-Delden en zuidelijk van de spoorbaan zou leiden naar de vroegere Satinkshoeve en vervolgens naar de bestaande weg Delden-Goor, stond reeds voor een bedrag van f 133.000 op de begroting van Rijkswaterstaat in 1939, maar werd door het uitbreken van de 2de wereldoorlog ('40-'45) gedwarsboemd. Met het gevolg dat de aanleg van een omleidingsweg van jaar tot jaar urgenter werd en thans — nu het wegverkeer binnen Delden tot noodsituaties leidt — een schreeuwende behoefte is. Doordat inmiddels de grenswijziging tussen Stad en Ambt Delden geregeld is, concentreert zich alle aandacht op de rondweg met ongelijkvloerse kruising bij 'Carelshaven'.

Inmiddels werd de oude St. Annabrug over het Twentekanaal in de weg naar Bentelo door een nieuwe vervangen, die met het oog op de scheepvaart nu zes meter hoog is en dit jaar in gebruik werd genomen.

Door o.m. een gezamenlijk beheer van het *Industrieterrein* willen Stad en Ambt Delden de werkgelegenheid krachtig bevorderen.

Onvoldoende bouw van woningwetwoningen en andere huurwoningen zijn oorzaak van een nog steeds bestaand woningtekort. Een vrije woningmarkt zou diverse huurders van particuliere woningen in moeilijkheden kunnen brengen, zodat B & W van Stad Delden het niet raadzaam achten per 1 sept. van het komende jaar 1969 een liberalisatie van het huur- en woonruimtebeleid in te voeren.

Op 28 nov. 1961 vond in de hervormde kerk te Delden een massale oecumenische bijeenkomst plaats waaraan circa 1000 protestanten en katholieken deelnamen. Aan de ontmoeting was tevens een gemeenschappelijke bijbelactie verbonden.

Op 6 mei van dit jaar werd de samenvoeging van de *RK Parochiebibliotheek* en de *Bibl. van de Mij. tot Nut van 't Algemeen* een feit, waardoor de leetuurvoorziening in Delden een nieuwe stimulans kreeg.

Dit jaar ook werd op feestelijke wijze een nieuwe vleugel van het rusthuis St. Jozef in gebruik genomen, waardoor de zorg voor de ouden van dagen belangrijk kon worden uitgebreid.

Deze maand kwam de goedkeuring van GS af voor de aanleg van een betonnen zwembassin groot 50x25 meter (kosten f 300.000), dat in het bestaande natuurbad 'de Mors' zal worden opgenomen, waardoor Delden straks zal beschikken over één der modernste zwembaden in Twente. Wij kunnen deze zesde en laatste aflevering van de 'Kroniek van Delden' dan ook terecht besluiten met de slotzin: Delden leeft en werkt toekomst-bewust.

MUZIEK

ALPHONS GAALMAN MET O.Ph.O.

OLDENZAAL — Op 15 september concerteerde het Overijssels Philharmonisch Orkest onder leiding van Jan Brussen in de Plechelmusbasiliek te Oldenzaal.

Alphons Gaalman, de solist van dit concert, gaf onder andere een briljante interpretatie van de BACH van List.

Met zijn orgelbespelingen in de Oldenzaalse basiliek trekt Alphons Gaalman (geb. in Hengelo en aldaar woonachtig) reeds jarenlang veler aandacht. Deze zogenaamde zondagmiddagconcerten vinden vier keer per jaar plaats. Bij die gelegenheden komen de liefhebbers uit geheel Twente en van over de grens in Oldenzaal samen.

Bij de foto: links de dirigent van het O.Ph.O Jan Brussen met echtgenote; rechts Alphons Gaalman.

enschede

A. v. d. Leest | Radio
Enschede | Televisie

Radio onderdelen - Electrotechnische artikelen
 Erkend reparateur en installateur
 OLDENZAALSESTRAAT 39 - TEL. 10688

ADOLFS & PENNINK
studieboeken
pocketbooks - romans

Een **BRIL**, die werkelijk prettig zit
 is gemaakt door
Remmelt Pit
 Kalendarstraat 24-26 Enschede

FOTO **COBO** FILM

Van Loenshof 10 Tel. 15271
 Filiaal: Oliepomolensingel 37 Tel. 16118

ADVERTEREN IS ETALEREN

BOERENLEENBANK
 Enschede-Lonneker
 de bank voor iedereen!

FAZANTSTR. 116, ENSCH. - Bijkant.: Boulevard 1945 Enschede; Scholt. Reimerstr. 31, Lon.

Fijnhout- en Triplexhandel
Fa. W. LANGE
 Spelbergsweg 37, Tel. 4538
 levert: Fijnhout, Triplex, Hard- en
 zachtbaard, Vlas- en spaanplaat enz.

JULO Motor defect?
 naar **JULO**
 direct!!!

 Pymonststraat 15 · 19
 ENSCHEDE

Machiefabriek
ARENS & Zn

→ tandwielen
 Perikweg 52

Het bekende adres voor het
 leveren van alle bekende merken
 gazon- en motormaaiers
 (ABNER, BRILL, FOLBATE, HUSQVARNA)

Fijn-
 slijperij **H. v. d. Meer en zn**
 BLEEKERSTR. 18 - ENSCHEDE

TELEVISIE
 *
 HOOR
 APPARATEN
 *
 RADIO

Blijvende service!
Jan LANGKAMP
 LANGESTR. 52 TEL 24695 ENSCHEDE.

Voor herenkleding
 het beste bij **Besters**

Van Loenshof 12, Enschede

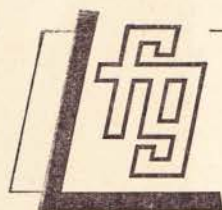
S. TEN CATE
 STAALHARDERIJ
 Hessenweg 1 - 9 - Tel. 15413
 MINTEX-REMDIENST
 Dr. Benthemstr. 35 - Tel. 15418

Gramfoonplaten Pick-Ups

SPECIAALZAAK Nieuwstr. 57 Tel. 13909 Hengelo.
RADIOKO Boulevard 90
 Tel. 24863 Enschede.

FA. H. v. d. BERG
 OLDENZAALSESTRAAT 65 - TEL. 12543
 STEUNZOLEN, ELAST. KOUSEN,
 BREUKBANDEN
 Leverancier voor alle ziekenfondsen

Wee rekken kan geet naar
 zölfbediening
PARAAT
 Glanerbrug: bij TET-bushalte
 In 'n lunchroom kô'j lekker etten en dreenken

**AMUSEMENTS
 AUTOMATEN**

Voor Enschede en
 omgeving:

Stoevelaarstr. 21-27
 Hengelo, tel. 12164

Voor
 lijn- en rastercliché's
Clichébedrijf

**NV v/h Firma
 M. J. v. d. Loeff**

Achter 't Hofje 3-7, tel. 19266

Binnenkort verschijnen:

D. POORT
 de geselaars
 in Ootmarsum

3 historische verhalen, spelend in Twente [3.75]

MIEN HAGREIS
 bieje
 't losse veur

Twentse gedichten - [2.90]

verkrijgbaar bij

Boekh. WITKAM, Enschede.
 De Klomp 22, (tel. 05420/12773)

DAMES! Iets nieuws voor U. Het
VILEDON ZOOMBAND. Zonder
 draad en naald en zo'n zoom! In Uw
 japon, rok of mantel. In minder dan
 10 minuten bent U klaar! Zomen
 thans geen probleem meer.
 Verkr. bij de Twentse Fourniturenhandel
J. Wagelaar & Zoon
 van Loenshof 56-58 Tel. 15684
 ENSCHEDE

Voor 't **Hoën**
 medaille,
 krans, tak
 of beker: bij ons slaagt u zeker
 Ripperdastraat 2a, Enschede

UIT STAD EN STREEK

TWENTE BIJSPRINGEN VAN GEVAL TOT GEVAL

ENSCHEDA — Werkgevers en werknemers hebben op 30 sept. tijdens een werkbezoek van minister mr. L. de Block (economische zaken) aan Twente een eensluidende mening laten horen met betrekking tot de te nemen maatregelen voor een verdere groei van dit gewest.

○ 's Morgens had de bewindsman in het Enschedese stadhuis een ontmoeting met de Stuurgroep Economie Twente en de besturen van de Stedenband en de Belangengemeenschap TOG (Twente-Oost Gelderland). Ook de commissaris der Koningin was aanwezig.

Als vertegenwoordiger van de industrie sprak de heer H.G. Blydenstein (dir. van Blydenstein-Willink). Hij zei, dat Twente — in het kader van de door de minister voorgestane evenwichtige spreiding van economische activiteiten — over de brug geholpen moet worden door financiële aanpak en steun op velerlei gebied. Daarbij komt de promovering tot herstructureringsgebied wel het eerst in de gedachten.

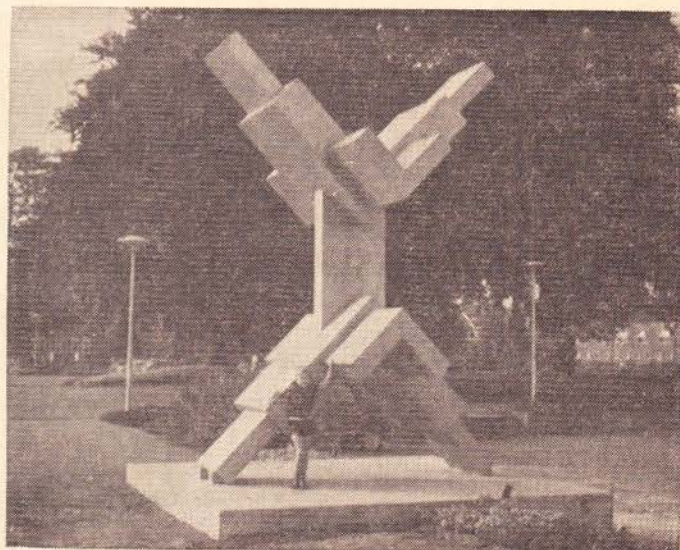
○ 's Middags heeft Het Twents Beraad van de drie vakcentrales gepleit voor een pakket van harmonisch op elkaar afgestemde maatregelen. De heer J. C. Moolekamp (NVV), woordvoerder van de drie vakcentrales, achtte snelle en stevige financiële hulp van de centrale overheid nodig voor de vestiging van een groot industriepark. Tevens pleitte hij voor een aanzienlijke uitbreiding van scholings-mogelijkheden (her- en omscholing inbegrepen) zowel binnen als buiten de bedrijven. Nodig is een algemene basisopleiding, waarop verdere specialisering kan plaats vinden.

Op een persconferentie in Hotel Memphis gaf de minister diezelfde middag als zijn mening te kennen dat de eigen problematiek van Twente kan worden opgelost met maatregelen van geval tot geval.

BETALING ABONNEMENTSGELD 1969

Evenals in vorige jaren wordt de kwitantie voor het leesabonnement (f 4.80) vanaf 1 nov. a.s. door de post bij de lezer aangeboden.

Zij, die de PTT-incassokosten (75 ct) willen besparen, worden vriendelijk verzocht het leesgeld 1969 voor die datum over te maken op gironummer 82 00 18 van Twentse Post Hengelo. (Adm. TP.)

....geschenk....

HENGELO — De direktie van de Kon. Machinefabriek Stork, welk bedrijf deze maand het honderdjarig bestaansfeest vierde, schonk de burgerij een 4 meter hoge metaalplastiek van de Nederlandse kunstenaar Carel Visser (40), getiteld 'Dubbelspel'.

PRINS FRISO

HENGELO — Op 25 sept. gingen van de openbare gebouwen en bij vele particulieren in Twente de feestvlaggen uit in verband met de op deze dag geboren Prins Friso, 2de zoon van prinses Beatrix en prins Claus.

ANDERHALF MILJOEN VOOR RECREATIEPLAN

HENGELO — Van de 25 miljoen gulden, die het ministerie van cultuur, recreatie en maatschappelijk werk deze maand beschikbaar heeft gesteld voor recreatie-voorzieningen in ons land, gaat f 1.445.000 naar Twente. Het onlangs opgerichte Recreatieschap Twente moet nog beslissen, welk project in de bandstad op korte termijn in uitvoering zal worden genomen. Ook werd deze maand bekend, dat de regering genegen is de grondaankopen voor het grote recreatieplan-Rutbeek (tussen Enschede-Buurse) voor 100 pct. te subsidiëren.

TEXTIELMUSEUM ENSCHEDE HEEFT FINANCIËLE ZORGEN

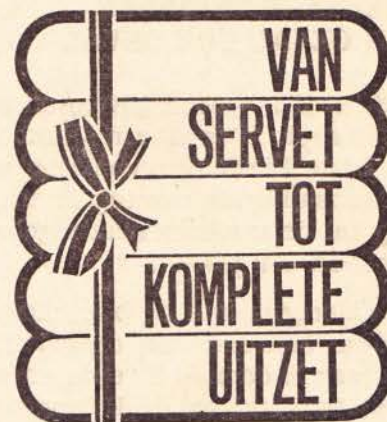
ENSCHEDA — Het heeft er naar uitgezien, dat het Twents-Gelders textielmuseum aan de Boulevard in Enschede na 1 sept. gesloten moest worden. Gebrek aan financiën zou daarvan de oorzaak zijn. Door particuliere bijdragen kon deze sluiting op het allerlaatste moment worden voorkomen.

**GENTLEROY
VOOR
VRIJETIJD-
KLEDING**

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN
GEBR. VAN HEEK N.V. ENSCHEDE.

JORZOLINO

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN
JORDAAN-TER WEEME N.V. HAAKSBERGEN

VéGé

voor **U** levensmiddelen

guller met zegels... guller met guldens

Op VéGé-artikelen steeds
10 0/0 kort. in geldzegels

N.V. Aanneming-Mij. vh.
H. W. TE PAS

Enschede

Burgerlijke en Utiliteitsbouw
Gewapend Betonbouw
Grond- Water- en Wegenbouw

ERICA-SERVICE

Doe het zelf en maak van uw tuin
een LUSTHOF. Kosteloos maakt
ERICA voor U een grondplan.
Vraagt inlichtingen.

*Gezellig – en lekker – eten of zo maar wat
drinken, U kunt altijd wel iets bedenken om
naar de COSA te gaan.*

cosa

RESTAURANT HENGELO